

Oecumenische Janskerkgemeente Utrecht, 10 april 2020 – Goede Vrijdag

Cyclus: Inkeer en omkeer

Thema: Ten onder gaan

Voorganger: Kees van der Zwaard

Kyrie

God

we staan weer voor dat donkere, vreemde, wonderlijke verhaal
over de levensweg van Jezus
die een kruisweg werd
we staan weer voor de slechte afloop
van wat goed begon

we moeten weer mee
in die neergang van de hoop
in de ondergang van de liefde

en dat heeft dan met geloof te maken
dat zou dan iets zeggen
over U
over onze wereld
over ons
met onze neergang
onze ondergang zelfs

we grijpen ernaar
met woorden en muziek
van Bach tot The Passion

we maken het mooi
we maken het populair
maar we grijpen mis
we kunnen er niet bij
zo wonderlijk
zo vreemd
zo donker

grijpt u daarom naar ons
laat ons niet vallen

hou ons vast
in wat ons te wonderlijk
te vreemd
te donker is

Lied: NL 558,1.2.3

*

Schriftlezing: Markus 14,17-20 – bovenzaal

Lied: NL 558,4

Meditatie

Ze zijn nog bij elkaar.
Jezus en zijn leerlingen, zijn vrienden.
Alles is gereed voor het paasfeest.
Het vieren van de uittocht.
En dan sluipt het verraad binnen.
'Eén van jullie zal mij uitleveren.'

Dan volgt de twijfel:
'Ik ben het toch niet?'
Zijn vrienden vragen het.
De één na de ander.

Eén weet dat hij het is.
Maar de anderen weten dat ze het zouden kunnen zijn.
'Ik toch niet?'

Wat blijft is verdriet.
Iedereen is alleen.

Muziek

*

Schriftlezing: Markus 14, 32-36 / 50-52 – in de tuin van Gethsemané

Lied: NL 558,5

Meditatie

Jezus is bang.
Doodsbang.
Hij deelt zijn angst.
'Blijf wakker,
blijf bij me.
Laat me niet alleen.'

Een mens in nood vraagt: blijf.
Sta naast mij op de rand van mijn afgrond.
Wees niet bang voor mij op mijn bodem.
Zit naast mij in mijn stof.

Maar zijn leerlingen blijven niet.
Hun angst is groter dan de vriendschap.
Ze moeten ontsnappen aan de klem op hun keel,
vluchten voor de schrik om hun hart.
Desnoods naakt.

Jezus blijft alleen.

Muziek

*

Schriftlezing: Markus 14,60-62a / 65 / 71 – in het huis van de hogepriester

Lied: NL 558,6

Meditatie

Wie is toch die mens?
Alleen gelaten.
Vals beschuldigd.
Speelbal van de macht.

Hij zwijgt.
En zwijgt.
En antwoordt niet.

Hij reageert alleen op het woord 'gezalfd',
'gezegend' – dat ben ik.

Het regent klappen.
Het spuug spettert
Die zegen moet weg.
Die zalf moet eraf.
Die ogen, die maar blijven kijken, moeten dicht.

Petrus ontmaskert zichzelf:
ik ken hem niet.

Hij laat Jezus alleen.
En verliest zichzelf.

Muziek

*

Schriftlezing: Markus 15,2-5/15 – in het paleis van Pilatus

Lied: NL 558,7

Meditatie

Pilatus wordt gevraagd om recht te doen.
Recht, betekent voor hem, rust in de tent.
Orde.

Maar wie verstoort nu de orde?
En welke orde?
De orde van ongelijkheid.
De orde van uitsluiting.
De orde van onrecht.

Pilatus is verbaasd.
Wonderlijk, deze mens, zonder kwaad in de zin.
Deze ordeverstoorder, die het politieke spelletje niet meespeelt.
Hij past niet.

Jammer dan.
De orde moet gehandhaafd.
En dus wordt het recht ondergeschikt.
Maar welke orde?
Met welk recht?

Jezus staat alleen.

Muziek

*

Schriftlezing: Markus 15,16-18 – op de via dolorosa

Lied: NL 558, 8

Meditatie

Je neemt een mens.
Plakt er een beeld op.
Propt hem in die mal.
Net zolang tot hij past.

Heb je niet door
dat je zo iemand scheidt
naar je eigen beeld?

Dat je vormgeeft
aan het gedrocht in jezelf.
Voel je de doornenkroon niet
op je eigen hoofd?
Zet je hem daarom de ander op?

En wie groet je dan anders
dan je eigen angst en woede?

Hoe alleen kun je zijn?
Hoe alleen een ander maken?

Muziek

*

Schriftlezing: Markus 15,22 / 27-29a / 33-34 – Golgotha

Lied: NL 558,9

Meditatie

In de bovenzaal verdwijnt de vriendschap.
In de tuin van Gethsemané verdwijnt de trouw.
In het huis van de hogepriester verdwijnt de waarheid.
In het paleis van Pilatus verdwijnt het recht.
Op de kruisweg verdwijnt de waardigheid van de mens
Op Golgotha verdwijnt God.

Jezus is verlaten.
Helemaal alleen.

Muziek

*

Schriftlezing: Markus 42-43a, 46 – het graf

Lied: NL 558,10

Meditatie

Na Jezus' dood komen er wat mensen tevoorschijn.
Een paar vrouwen.
Iemand die leeft in de verwachting van het Koninkrijk Gods.
Wat is daar nu nog van over?
Welke verwachting?
Welk Koninkrijk?

De mens die daar dicht bij was is dood.

Volgelingen komen terug op hun vlucht.
Keren terug uit hun eigen eenzaamheid.
Waarom?
Wat willen ze?
Wat delen ze?
Hun verlatenheid?
Dat ze verlaten zijn?
Dat ze verlaten hebben?

Wat begraven ze?

Hun dode geliefde.
Hun droom.
Hun hoop.

Ze wentelen een steen voor het graf.
Op hun hart.

Iedereen is alleen.

Muziek – koraal: NL 590 Nu valt de nacht

*

“Beklag Gods” afgewisseld met de acclamatie

Jésu le Christ, lumière intérieure...(Taizé 66)

Mens

Ik ben met jullie onderweg.

Ik heb de wereld geschapen
en zie, het was goed.
Ik gaf jullie de verbazing daarover.

Ik gaf jullie de aarde
haar draagkracht en haar vruchten.
Ik gaf jullie de verwondering daarover

Jésu le Christ, lumière intérieure...

Ik gaf jullie de lucht
de adem en de ruimte.
En ik gaf jullie het verlangen daarnaar.

Ik gaf jullie het water
het besef van de bron.
En ik gaf jullie het vertrouwen daarin.

Jésu le Christ, lumière intérieure...

Ik gaf jullie het vuur
de warmte en de passie
En ik gaf jullie de verrukking daarover.

Ik gaf jullie profeten en wijzen
woorden ter bezinning
wegen van bevrijding.
En ik gaf jullie de verdieping daarbij.

Jésu le Christ, lumière intérieure...

Ik gaf jullie mijn geliefde kind.
en de liefde sterk als de dood.
En daarmee gaf ik jullie de opstand en de opstanding.

Mens
Hoeveel meer heb je nog nodig?

Mens
Nog steeds geef ik jullie het leven.

Hoelang nog duurt het voordat jullie dat leven kiezen?
mijn volheid
mijn heelheid
mijn Koninkrijk

Hoelang nog?

Jésu le Christ, lumière intérieure...

Muziek